

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z wniosku Z. C.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.
o prawo do emerytury pomostowej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 września 2016 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 29 kwietnia 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w G. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) na rzecz Z. C. tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2015 r. Sąd Apelacyjny, Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) zmienił zaskarżony przez ubezpieczonego Z. C. wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 16 czerwca 2014 r. i ustalił jego prawo do emerytury pomostowej od dnia 15 grudnia 2013 r. Sąd pierwszej instancji ustalił, że Z. C. udowodnił 24 lata, 4 miesiące i 15 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz 14 lat, 2 miesiące i 10 dni okresów pracy w warunkach szczególnych. Uwzględnił – wbrew decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w G. z dnia 25 lutego 2014 r. – w stażu pracy w warunkach szczególnych okresy zatrudnienia ubezpieczonego zatrudnienia u armatorów zagranicznych za

pośrednictwem Przedsiębiorstwa Państwowego P. , tj. od dnia 4 października 1993 r. do dnia 24 kwietnia 1994 r. w n. na statku „S. „ oraz od dnia 27 listopada 1994 r. do dnia 28 maja 1995 r. w E. S.A. [...] na statku „B.” jako starszy marynarz oraz w Zarządzie Portu w G. od dnia 7 maja 1976 r. do dnia 31 grudnia 1979 r. na stanowisku skutnika i od dnia 14 sierpnia 1996 r. do dnia 1 lipca 1997 r. na stanowisku starszego marynarza.

Skargę kasacyjną organu rentowego oparto na podstawie naruszenia prawa materialnego - art. 4, 49 w związku z art. 2 pkt 2 i pkt 3 oraz art. 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 965) przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie w okolicznościach sprawy, a mianowicie przez przyjęcie, że ubezpieczony spełnił wymaganie stażu pracy, oraz na zarzucie naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 385 i 316 § 1 w związku z art. 233 § 1 i art. 245, 231, 228 § 1 i art. 234 k.p.c. w związku z art. 116 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.) i § 22 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. Nr 237, poz. 1412 ze zm.) przez bezpodstawne przyjęcie, że fakty wyznaczające charakter pracy członka załogi statku morskiego są powszechnie znane i nie wymagają dowodu (art. 228 § 1 k.p.c.), oraz że zatrudnienie na statku morskim w warunkach innych, niż przewidziane w art. 22 § 1 k.p. nie wchodzi w rachubę.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując na uzasadnienie jej podstaw, podniesiono występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego „czy wobec treści art. 4 w związku z art. 49 ustawy emeryturach pomostowych można zaliczyć do ogólnego stażu pracy, okresy pracy marynarza, wykonywanej u armatora zagranicznego, do której został skierowany przez pośrednika, a nie płatnika i czy taki marynarz jest w kręgu podmiotów uprawnionych do ubiegania się o emeryturę pomostową na podstawie art. 4 w związku z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych”. Zdaniem organu rentowego, zachodzi potrzeba wykładni przez Sąd Najwyższy wskazanych przepisów prawa materialnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Zagadnienie prawne uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) musi być istotne w tym sensie, że powinno dotyczyć kwestii prawnych budzących rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. W orzecznictwie Sąd Najwyższego wielokrotnie wskazano, że twierdzenie o występowaniu takiego zagadnienia jest uzasadnione tylko wtedy, gdy nie było ono rozstrzygane przez Sąd Najwyższy lub gdy istnieją rozbieżne poglądy wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467; z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Zagadnienie przedstawione w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostało już jednoznacznie rozstrzygnięte. Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że charakter świadczenia pracy „członka załogi statku morskiego”, a ściślej fakty je wyznaczające, są w istocie powszechnie znane, a więc w zasadzie nie wymagają dowodu (art. 228 § 1 k.p.c.). Jest to praca podporządkowana i wykonywana odpłatnie, mająca wobec tego cechy pracy świadczonej na podstawie stosunku pracy w rozumieniu art. 22 k.p. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2001 r., II UKN 500/00, OSNP 2003 nr 10, poz. 258, z dnia 21 stycznia 2010 r., II UK 162/09, z dnia 12 marca 2010 r., II UK 286/09, OSNP 2011 nr 17-18, poz. 237, z dnia 27 kwietnia 2010 r., II UK 328/09, OSNP 2011 nr 19-20, poz. 261 oraz z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 5/10, niepubl. oraz z dnia z dnia 25 czerwca 2010 r., II UK 76/10, niepubl.). Orzeczenia te wystarczająco usuwają rozbieżność, która mogłaby powstać w orzecznictwie sądów powszechnych w przyszłości, zwłaszcza że w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2015 r., III UZP 7/15 (OSNP 2016 nr 6, poz.

73) oraz w wyroku z dnia 14 maja 2014 r., II UK 465/13 (niepubl.) stwierdzono, że dla oceny prawa do emerytury pomostowej, nie ma przesądającego znaczenia to, iż jednostek kierujących obywateli polskiej do pracy za granicą nie można uznać za płatnika składek oraz za podmiot uprawniony do wystawienia zaświadczenia, o jakim mowa w art. 51 ustawy o emeryturach pomostowych.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398⁹ § 1 k.p.c.), o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygając na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.